

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi rahalain 2 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan täsmennettäväksi Suomen Pankin nykyistä oikeutta olla tilapäisesti noudattamatta valtioneuvoston vahvistamien markan ulkoisen arvon vaihtelualan rajoja valuuttamarkkinoilla sattuneen vakavan häiriön vallitessa. Valtioneuvosto voisi pysyttää

Suomen Pankilla tämän oikeuden olemaan toistaiseksi voimassa, mutta voisi myös peruuttaa sen.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan heti, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

1.1. Markan ulkoista arvoa koskevat säännökset

Hallitusmuodon 72 §:n (laissa 1077/91) mukaan lailla säädetään, miten markan ulkoisesta arvosta päätetään. Tätä koskevat tarkemmat säännökset on annettu rahalain (276/62) 2 §:ssä.

Rahalain 2 §:ään tehtiin vuonna 1991 muutos (877/91), jonka mukaan markan ulkoinen arvo määritellään Euroopan yhteisöjen jäsenvaltioiden valuuttojen kurssien perusteella. Lain 2 §:n 2 momentin perusteella valtioneuvoston tehtävänä on vahvistaa Suomen pankin esityksestä markan ulkoisen arvon laskentaperusteet ja sen vaihtelualan rajat.

Rahalain 2 §:n nojalla markan ulkoisesta arvosta annetun valtioneuvoston päätöksen (882/91) 1 §:ssä on laskentaperuste vahvistettu siten, että markan ulkoinen arvo määritellään Euroopan yhteisöjen valuuttayksikön ecun (European Currency Unit) vasta-arvona markoissa. Päätöksen mukaan ecu muodostuu kiinteistä määristä jäsenvaltioiden kansallisia valuttoja ja ecun arvo lasketaan näiden määrien ja kyseisten valuttojen markkinakurssien perusteella. Ecun vasta-arvo markoissa laske-

taan näiden valuttojen markkinoilla noteeratujen kurssien perusteella.

Valtioneuvoston päätöksen 2 §:n mukaan, sellaisena kuin se on muutettuna 15.11.1991 annetulla päätöksellä (1342/91), ecun vasta-arvo markoissa voi vaihdella 5.39166 markasta 5.72516 markkaan.

Markan ulkoista arvoa koskeva päätöksen tekomenettely on rahalain 2 §:n 2 momentin mukaan järjestetty siten, että valtioneuvosto tekee päätöksensä markan ulkoisen arvon laskentaperusteista ja sen vaihtelualan rajoista Suomen Pankin esityksestä. Eduskunnan pankkivaltuutetut puolestaan päättävät Suomen Pankin esityksen tekemisestä pankin johtokunnan ehdotuksen perusteella. Valtioneuvoston on käsiteltävä kiireellisinä sanotut Suomen Pankin esitykset ja valtioneuvoston on ne joko muuttamattomina hyväksyttävä tai hylättävä.

Lain 2 §:n 3 momentissa on asetettu Suomen Pankille velvollisuus huolehtia siitä, että markan ulkoinen arvo pysyy valtioneuvoston vahvistaman vaihtelualan rajoissa. Suomen Pankilla on kuitenkin oikeus vakavan häiriön sattuessa valuuttamarkkinoilla olla noudattamatta tilapäisesti vaihtelualan rajoja. Tällainen asia on siten kuin 2 §:n 2 momentissa säädetään saatettava valtioneuvoston käsiteltäväksi niin pian kuin mahdollista.

Markan ulkoista arvoa koskevan ylimmän päätösvallan voidaan rahalain 2 §:n säännösten nojalla katsoa kuuluvan valtioneuvostolle. Lailla on kuitenkin delegoitu päätösvaltaa suoraan Suomen Pankille, joka voi interventiopolitiikallaan valuutta- ja rahamarkkinoilla ohjata valuuttakurssin kehitystä valtioneuvoston vahvistamien vaihtelualueen rajojen puitteissa. Suomen Pankille on lisäksi delegoitu laajemmat oikeudet toimia vakavan häiriön sattuessa valuuttamarkkinoilla, jolloin pankki voi tilapäisesti olla noudattamatta vaihtelualueen rajoja.

Tällaisessa häiriötilanteessa Suomen Pankki voi tilapäisesti joko määrittää markalle vaihtelualueen rajojen ulkopuolella olevan täsmällisen ulkoisen arvon tai antaa sen vapaasti määräytyä markkinatilanteen mukaisesti eli antaa markan kellua. Rahalain mukaisen valuuttakurssipolitiikan perusteessa valtioneuvoston vahvistamaan vaihtelualueeseen on Suomen Pankin pyrittävä määrittelemään valtioneuvoston vahvistettavaksi uusi vaihtelualue niin pian kuin mahdollista. Näin ollen voimassa oleva rahalaki ei mahdollista sitä, että markan ulkoinen arvo voisi jäädä kellumaan pysyväisluonteisesti.

1.2. Suomen valuuttakurssipoliittinen järjestelmä ja valuuttamarkkinoiden kehitys

Suomessa on lähes koko sodanjälkeisen ajan ollut käytössä kiinteä valuuttakurssi. Ensin markan ulkoinen arvo oli kansainvälisen kiinteään kurssiin perustuvan ns. Bretton Woods -järjestelmän puitteissa sidottu Yhdysvaltain dollariin. Tämän järjestelmän lakattua käytännössä toimimasta vuonna 1971 marka sidottiin epävirallisesti eri ulkomaisista valuutoista muodostettuun koriin. Tämä kurssijärjestelmä virallistettiin marraskuussa 1977 muuttamalla rahalakiä siten, että markan ulkoinen arvo määriteltiin Suomen ulkomaankaupan kannalta tärkeiden maiden valuuttojen perusteella. Valuuttakuria on sittemmin muutettu kahteen otteeseen. Rupla poistettiin korista ei-vaihdettavana valuuttana vuoden 1984 alusta. Ulkomaankauppaosuuksiin perustuva kori vaihdettiin Euroopan yhteisöjen maiden valuutoista muodostettuun valuuttakoriin kesäkuussa 1991.

Valtioneuvostolla on ollut markan ulkoista arvoa koskeva ylin päätösvalta nykyisen rahalain voimaantulosta eli vuodesta 1963 lähtien ja

vaihtelualueeseen perustuva päätöksentekojärjestys on vuodesta 1977 pysynyt muuttumattomana. Valtioneuvosto on päättänyt Suomen Pankin esityksestä kulloinkin voimassa olleiden laskentaperusteiden mukaan vaihtelualueen rajoista, joiden puitteissa Suomen Pankin johtokunta on interventiopolitiikallaan ohjannut valuuttakurssin kehitystä. Tosiasiassa markan ulkoinen arvo on voinut jo nykyisinkin kellua, mutta vain valtioneuvoston vahvistaman vaihtelualueen rajoissa.

Valuuttakurssin talouspoliittinen rooli on kuitenkin mainittuna aikana muuttunut oleellisesti. Aina 1980-luvun alkupuolelle asti, niin kauan kuin pääomanliikkeet ja korko olivat Suomen Pankin säännöstelemiä, valuuttakurssipolitiikkaa saatettiin käyttää lähinnä talouden hintakilpailukyvyyn ylläpitämiseksi. Niinpä markan ulkoista arvoa alennettiin eli marka devalvoitiin voimakkaasti useaan otteeseen.

Pääomanliikkeiden vapautumisen jälkeen valuuttakurssi- ja korkokehitys ovat nivoutuneet tiiviisti toisiinsa. Ero markan ja kansainvälisen korkotasoa välillä heijastaa näissä oloissa valuuttakurssiin kohdistuvia muutosodotuksia eikä valuuttakurssipolitiikkaa voida enää erottaa rahapolitiikasta. Kiinteä valuuttakurssi sitoo rahapolitiikan ja Suomen Pankki joutuu harjoittamaan samanlaista rahapolitiikkaa kuin niissä maissa, joiden valuuttoihin marka on sidottu. Ellei markkinoilla luoteta valuuttakurssin muuttumattomuuteen, korkotaso tulee kiinteän kurssin politiikasta huolimatta poikkeamaan kansainvälisestä korkotasosta.

Kiinteään kurssiin perustuva valuuttakurssipolitiikka on ajoittain aiheuttanut ongelmia Suomessa. Ulkomaankaupan vaihtosuhteen kehitys oli 1980-luvun loppupuolella huomattavasti edullisempi Suomessa kuin niissä maissa, joiden valuuttoihin markan ulkoinen arvo oli sidottu. Näiden maiden harjoittama rahapolitiikka ei ollut tarpeeksi kireää Suomen taloudellista kehitystä ajatellen. Suomen pankki ei voinut markan kiinteään arvoon perustuvan valuuttakurssipolitiikan vuoksi kiristää Suomen rahapolitiikkaa tarvittavassa määrin. Kun finanssipolitiikkaakaan ei kiristetty, talouskehitys muodostui inflatoriseksi. Talouden kasvun hidastuttua vuosikymmenen vaihteessa devalvaatio-odotukset heräsivät ja korkotaso asettui taloudelliseen tilanteeseen nähden liian korkealle.

Vaikeudet harjoittaa kiinteän valuuttakurs-

sin kanssa sopusoinnussa olevaa finanssi- ja tulopolitiikkaa johtivat syksyllä 1991 voimakkaisiin valuuttaliikkeisiin ja lopulta markan devalvointiin marraskuussa 1991. Sen jälkeen tilanne on raha- ja valuuttamarkkinoilla jatkunut varsin epävakana. Hallituksen toteuttamista tiukoista finanssipoliittisista toimenpiteistä, palkkojen jäädyttämisestä ja Suomen Pankin solmimista laajoista tukiluottosopimuksista huolimatta markkinoilla on miltei jatkuvasti pelätty markan lisädevalvaatiota. Tämä on johtanut korkeisiin korkoihin, kotimaisen kysynnän voimakkaaseen supistumiseen, lukuisiin vararikkeihin, kasvaviin ongelmiin pankkisektorilla ja kasvavaan työttömyyteen.

2. Esityksen antamiseen johtaneet syyt

2.1. Valuuttamarkkinoiden vakavan häiriön vaikutukset

Viime aikoina raha- ja valuuttamarkkinoita ovat leimanneet toistuvat levottomuudet ja niistä aiheutunut korkojen voimakas nousu. Rauhattomuus kansainvälisillä valuuttamarkkinoilla on lisännyt tätä levottomuutta entisestään. Myönteinen vientikehitys ja teollisuustuotannon kasvu eivät ole riittäneet palauttamaan talouspolitiikan linjan uskottavuutta, mikä pitää korot taloudelliseen tilanteeseen nähden korkeina. Viime aikoina lyhyet Helibor -korot ovat edelleen pysyneet korkeina ja kolmen kuukauden Helibor -koron ja ecu -koron välinen ero on ollut runsaat viisi prosenttiyksikköä.

Rauhattomassa markkinatilanteessa Suomen Pankki joutui jatkuvasti tukemaan markkaa myymällä valuuttaa korkeista koroista huolimatta. Valuuttavarantoa myös jouduttiin tukemaan huomattavin ulkomaisin tukiluotoin. Valuutan runsaan maastavirtauksen jatkuttua Suomen Pankki joutui 8.9.1992 rahalain 2 §:n 3 momentin nojalla tekemään päätöksen markan ulkoisen arvon vaihtelun rajojen noudattamatta jättämisestä eli päästämään markan kellumaan. Syntyneessä tilanteessa kiinteään valuuttakurssiin perustuvan rahapolitiikan jatkaminen ei ole toistaiseksi mahdollista.

Mikäli edellä sanotun tilanteen johdosta markan ulkoista arvoa jouduttaisiin uudestaan alentamaan asettamalla markan ulkoiselle ar-

volle uudet vaihtelun rajat, on ilmeistä, että jatkossa olisi yhä vaikeampaa puolustaa kiinteätä markan valuuttakurssia. Tämä todennäköisesti lyhyellä aikavälillä edelleen vaikeuttaisi kotimaista kysyntää tyydyttävien yritysten asemaa ja siten kasvattaisi työllisyysongelmia. Markan ulkoisen arvon alentaminen olisi myös omiaan horjuttamaan ulkomaisten sijoittajien luottamusta Suomeen samalla, kun se vähentäisi kotimaisten taloudenpitäjien halukkuutta nostaa valuuttamääräisiä luottoja. Tämän vuoksi pääomavirrat Suomeen luultavasti vähenisivät, Suomen Pankin valuuttavaranto pysyisi alhaisena ja luottamus valuuttakurssin pitävyyteen säilyisi heikkona. Tämä johtaa puolestaan toistuviin spekulatiivisiin valuuttaliikkeisiin, joita Suomen Pankki voisi torjua vain äärimmäisen korkealla korolla.

Vaarana olisi, että valuuttamarkkinoiden tilan jatkuessa epävakana ilmeisesti vielä varsin pitkään jouduttaisiin toistuvasti muuttamaan markan vaihtelun rajoja ilman, että näillä toimenpiteillä voitaisiin aikaansaada valuuttamarkkinoiden pysyvälouonteista rauhoittumista. Tällä tarkoitetaan tilannetta, jossa kansainväliset tai kotimaan taloudelliset perustekijät eivät tee mahdolliseksi valuuttakurssin kiinnittämistä luotettavalla tavalla. On varsin todennäköistä, että valuuttakurssin kiinnittäminen tällaisessa tilanteessa lisäisi spekulatiivisia odotuksia, jotka puolestaan voimastaisivat häiriöitä raha- ja valuuttamarkkinoilla.

Käytännössä siis markan ulkoisesta arvosta päättävät viranomaiset, valtioneuvosto ja Suomen Pankki, joutuisivat sopeuttamaan päätöksentekonsa häiriintyneiden valuuttamarkkinoiden kehitykseen ja sen perusteella jälkikäteen muodollisesti vahvistamaan toistuvasti muuttuvan markan ulkoisen arvon. Tämä olisi omiaan jo sellaisenaan lisäämään epäluottamusta markan ulkoiseen arvoon ja viranomaisten kykyyn hallita valuuttakurssipolitiikkaa.

2.2. Rahalain 2 §:n mukaiset valtuudet ja menettelytavat

Rahalain 2 §:n 3 momentista ja sen esitöistä ei ilmene täsmällisesti, mitkä ovat Suomen Pankin oikeudet ja velvollisuudet siinä tilanteessa, kun valuuttamarkkinoiden vakavan häiriön johdosta joudutaan olemaan noudattamatta valtioneuvoston vahvistaman vaihtelun rajoja. Suomen Pankilla on säännöksen mu-

kaan yhtäältä oikeus olla ”tilapäisesti” noudattamatta rajoja. Toisaalta asia on saatettava valtioneuvoston käsiteltäväksi ”niin pian kuin mahdollista”.

Sanaa ”tilapäisesti” on tulkittu niin, että rahalain mukaisen valuuttakurssipolitiikan perustua valtioneuvoston vahvistamaan vaihtelualueeseen on siirtyminen valuuttakurssipolitiikassa pysyvään markan ulkoisen arvonnelluttamiseen kielletty ilman lain nimenomaista muutosta. Toisaalta tilapäisyydelle ei voida sen keston suhteen asettaa täsmällistä vähimmäistä tai enimmäismäärää. Kun tulokinnassa otetaan huomioon velvollisuus saattaa asia valtioneuvoston käsiteltäväksi ”niin pian kuin mahdollista”, voidaan tehdä ensiksikin se johtopäätös, että Suomen Pankin tulee tehdä esitys uusiksi vaihtelualueen rajoiksi heti, kun ne ovat laskennallisesti määritettävissä.

Sanamuoto kuitenkin ilmentää Suomen Pankille asetettua tavoitetta pyrkiä uusien vaihtelualueen rajojen määrittämiseen, kun raha- ja valuuttamarkkinoilla vallitseva ajankohtainen ja ennustettavissa oleva tilanne sen suinkin sallii. Tällä tarkoitetaan tilannetta, jossa vaihtelualueen rajat tosin olisivat laskennallisesti määritettävissä, mutta kansantalouden kehityksen epävarmuus ja sen raha- ja valuuttamarkkinoihin heijastuminen johtaisivat suurella todennäköisyydellä vakavien häiriöiden jatkumiseen ja toistuviin, kestäättömiksi osoittautuneiden vaihtelualueen rajojen muutoksiin. Tällainen kehitys voisi vakavasti vaarantaa rahalojen vakauden turvaamisen, joka kuuluu keskeisenä osana Suomen Pankin perustehtäviin Suomen Pankin ohjesäännön (365/25) 1 §:n nojalla.

Viimeksi mainitun kaltainen tilanne voisi jatkua verraten pitkään, useita kuukausiakin. Markan ulkoisen arvonnelluminen merkitsisi sitä, että valtioneuvostolla ei olisi mahdollisuutta vahvistaa tuona aikana uusia vaihtelualueen rajoja. Kysymys liittyy valtioneuvoston ja Suomen Pankin keskinäiseen toimivallan jakoon, jota ei ole syytä perustaa yksinomaan laintulkintaan. Tämän vuoksi on aiheellista tämentää tulkinta nimenomaisella rahalakiin otettavalla säännöksellä.

3. Ehdotettu muutos

Edellä sanotuista syistä ehdotetaan rahalain nykyistä 2 §:ää muutettavaksi tämentämällä ja

laajentamalla Suomen Pankin oikeutta olla noudattamatta valtioneuvoston vahvistamia vaihtelualueen rajoja valuuttamarkkinoilla sattuneen vakavan häiriön johdosta.

Suomen Pankilla olisi lakiehdotuksen mukaan edelleenkin oikeus antaa markan ulkoisen arvonnell tilapäisesti kellua eli määräytyä ensi sijassa valuuttamarkkinoilla kulloinkin vallitsevan kysynnän ja tarjonnan perusteella. Suomen Pankin olisi nykyiseen tapaan saatettava vaihtelualueen rajojen ylittyminen valtioneuvoston käsiteltäväksi. Mikäli uudet vaihtelualueen rajat ovat määritettävissä, tulisi Suomen Pankin tehdä esitys niiden vahvistamisesta. Ellei se ole mahdollista, tulisi Suomen Pankin esittää valtioneuvostolle, että tämä pysyttäisi toistaiseksi voimassa pankin oikeuden olla noudattamatta vaihtelualueen rajoja eli antaa markan ulkoisen arvonnell kellua.

Lakiehdotuksen mukaan nämä esitykset on tehtävä valtioneuvostolle niin pian kuin on mahdollista. Koska ylin päätösvalta kelluttamisesta kuuluisi valtioneuvostolle, olisi esitykset tehtävä heti, kun asianmukainen valmistelu ja päätöksenteko sen sallivat.

Valtioneuvoston päätös pysyttää pankin oikeuden olla noudattamatta vaihtelualueen rajoja toistaiseksi merkitsisi sitä, että pankki voisi antaa markan ulkoisen arvonnell kellua, kunnes paluu voimassa olleen vaihtelualueen rajoihin on mahdollista tai edellytykset uuden vaihtelualueen rajojen vahvistamiselle ovat olemassa. Viimeksi mainitulla tarkoitetaan sitä, että uudet vaihtelualueen rajat ovat laskennallisesti määritettävissä ja että niiden vahvistaminen ei olisi ilmeisen kestäättön sekä perusteiltaan että pysyvyydeltään. Näin ollen uusien rajojen vahvistaminen edellyttäisi sekä raha- ja valuuttamarkkinoilla vallinneen vakavan häiriötilan lakkaamista että raha- ja valuuttamarkkinoiden tilaan vaikuttavien taloudellisten perustekijöiden olevan sellaiset, että uusien vaihtelualueen rajojen vahvistaminen ei itsessään aiheuta uuden häiriötilan syntymistä. Näiden edellytysten täytyessä pankin tulisi tehdä asiasta esitys valtioneuvostolle niin pian kuin mahdollista.

Markan ulkoisen arvonnell kelluttaminen olisi edelleenkin poikkeuksellinen ratkaisu ja käytettävissä vain vakavissa häiriötilanteissa. Vaihtelualueeseen perustuva normaaliolosuhteissa noudatettava valuuttakurssipolitiikka säilyisi näin ollen peruseriaatteena lain muutoksen jälkeenkin.

Myös toimivallan jako valtioneuvoston ja Suomen Pankin välillä säilyisi rahalain tarkoitettamalla tavalla tasapainossa, koska valtioneuvoston toimivaltaan kuuluisi päättää siitä, saako Suomen Pankki antaa markan ulkoisen arvon kellua. Valtioneuvosto pysyttäisi pankilla olevan tilapäisen kelluttamisoikeuden olemaan voimassa toistaiseksi Suomen Pankin esityksestä, jonka pankkivaltuudet tekisivät johtokunnan ehdotuksen perusteella. Tällaista oikeutta ei voitaisi antaa määräajaksi, koska tämä johtaisi spekulatiivisiin toimenpiteisiin valuuttamarkkinoilla, mikä puolestaan olisi omiaan vain lisäämään häiriöitä ja estämään tilanteen rauhoittumista.

Esityksen markan kelluttamisen lopettamisesta tekisi normaalisti Suomen Pankki. Markan ulkoisen arvon vaihtelu ilman, että sen vaihtelualueen rajat on määritetty, saattaa pitkään jatkuessaan kuitenkin aiheuttaa häiriöitä muilla talouselämän sektoreilla. Sen vuoksi valtioneuvostolla tulisi olla mahdollisuus lopettaa markan arvon kelluminen myös omaaloitteisesti peruuttamalla Suomen Pankille antamansa oikeus sallia toistaiseksi markan arvon vaihtelurajojen ylittyminen. Säännös tästä on otettu lakiehdotuksen 2 §:n 4 momenttiin. Koska tällaista peruuttamista olisi pidettävä hyvin poikkeuksellisenä toimenpiteenä, ennen valtioneuvoston päätöksen tekemistä olisi Suomen Pankille varattava tilaisuus lausunnon antamiseen. Valtioneuvoston olisi päätöstä tehdessään

otettava huomioon raha- ja valuuttamarkkinoiden tila, niin että olisi perusteltua luottaa markan ulkoisen arvon pysymiseen joko entisen tai määrättävän uuden vaihtelualueen rajoissa. Valtioneuvosto ei tällöinkään voisi vahvistaa vaihtelualueen rajoja omasta aloitteestaan, vaan ainoastaan Suomen Pankin esityksestä. Jollei Suomen Pankki tässä tapauksessa esitä uusia vaihtelualueen rajoja on sen pysyttävä markan arvo aiemmin vahvistetulla vaihteluvälillä.

Pykälän nykyinen 4 momentti siirtyisi uudeksi 5 momentiksi, kuitenkin niin, että myös valtioneuvoston käsitellessä omaaloitteisesti uudessa 4 momentissa tarkoitettua markan arvon kelluttamisen lakkauttamista olisi noudatettava samaa menettelyä kuin 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja Suomen Pankin esityksiä käsiteltäessä. Kuten muutkin markan kurssia koskevat valmistelutoimenpiteet myös tämä asia olisi käsiteltävä kiireellisenä ja salaisena.

Ehdotettu lainmuutos perustuu eduskunnan pankkivaltuuston Suomen Pankin johtokunnan ehdotuksesta 17 päivänä syyskuuta 1992 tekemään esitykseen. Asiaa on sen jälkeen valmisteltu valtiovarainministeriössä. Laki ehdotetaan tulemaan voimaan heti kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

rahalain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 30 päivänä maaliskuuta 1962 annetun rahalain (276/62) 2 §:n 3 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 3 momentti 7 päivänä kesäkuuta 1991 annetussa laissa (877/91) ja 4 momentti 28 päivänä lokakuuta 1977 annetussa laissa (759/77), sekä lisätään 2 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

2 §

Suomen Pankki huolehtii siitä, että markan ulkoinen arvo pysyy vaihtelualueen rajoissa. Vakavan häiriön sattuessa valuuttamarkkinoilla Suomen Pankilla on kuitenkin oikeus tilapäisesti olla noudattamatta vaihtelualueen rajoja. Valtioneuvosto voi Suomen Pankin esityk-

sestä pysyttää pankin sanotun oikeuden olemaan voimassa toistaiseksi. Nämä asiat on niin pian kuin mahdollista saatettava valtioneuvoston käsiteltäviksi siten kuin 2 momentissa säädetään.

Milloin oikeus olla noudattamatta vaihtelualueen rajoja on päätetty pysyttää olemaan voimassa toistaiseksi, valtioneuvosto voi myös

omasta aloitteestaan, sen jälkeen kun Suomen Pankille on varattu tilaisuus lausunnon antamiseen asiassa ja ottaen huomioon raha- ja valuuttamarkkinoiden tila, peruuttaa sanotun oikeuden.

Valtioneuvoston on käsiteltävä 2—4 momentissa mainitut asiat kiireellisinä sen mukaan

kuin asetuksella säädetään. Suomen Pankin esitykset on joko muuttamattomina hyväksyttävä tai hylättävä. Asiat on pidettävä salassa kunnes valtioneuvoston päätös on tehty.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 1992.

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 1992

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri *Iiro Viinanen*

Laki

rahalain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä maaliskuuta 1962 annetun rahalain (276/62) 2 §:n 3 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 3 momentti 7 päivänä kesäkuuta 1991 annetussa laissa (877/91) ja 4 momentti 28 päivänä lokakuuta 1977 annetussa laissa (759/77), sekä
lisätään 2 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

Suomen Pankki huolehtii siitä, että markan ulkoinen arvo pysyy vaihtelualan rajoissa. Vakavan häiriön sattuessa valuuttamarkkinoilla Suomen Pankilla on kuitenkin oikeus tilapäisesti olla noudattamatta vaihtelualan rajoja. Tällainen asia on niin pian kuin mahdollista saatettava valtioneuvoston käsiteltäväksi siten kuin 2 momentissa säädetään.

Valtioneuvoston on käsiteltävä 2 ja 3 momentissa mainitut asiat kiireellisinä sen mukaan kuin asetuksella säädetään. Suomen Pankin esitys on joko muuttamattomana hyväksyttävä tai hylättävä. Asiat on pidettävä salassa, kunnes valtioneuvoston päätös on tehty.

2 §

Suomen Pankki huolehtii siitä, että markan ulkoinen arvo pysyy vaihtelualan rajoissa. Vakavan häiriön sattuessa valuuttamarkkinoilla Suomen Pankilla on kuitenkin oikeus tilapäisesti olla noudattamatta vaihtelualan rajoja. *Valtioneuvosto voi Suomen Pankin esityksestä pysyttää pankin sanotun oikeuden olemaan voimassa toistaiseksi. Nämä asiat on niin pian kuin mahdollista saatettava valtioneuvoston käsiteltäviksi siten kuin 2 momentissa säädetään.*

Milloin oikeus olla noudattamatta vaihtelualan rajoja on päätetty pysyttää olemaan voimassa toistaiseksi, valtioneuvosto voi myös omasta aloitteestaan, sen jälkeen kun Suomen Pankille on varattu tilaisuus lausunnon antamiseen asiassa ja ottaen huomioon raha- ja valuuttamarkkinoiden tila, peruuttaa sanotun oikeuden.

Valtioneuvoston on käsiteltävä 2—4 momentissa mainitut asiat kiireellisinä sen mukaan kuin asetuksella säädetään. Suomen Pankin esitykset on joko muuttamattomina hyväksyttävä tai hylättävä. Asiat on pidettävä salassa kunnes valtioneuvoston päätös on tehty.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 1992.*
